

Første måned i oversvømmelsens periode ...

SIDSTE UDKALD FOR AFSEJLINGEN MOD HOVEDSTADEN IPET!

Hov!

Zzz ...?

Jeg så dig ikke. Du skal måske også til byen for at deltage i den store Ipet-fest?

Oh, ja!

En værre hejre! Jeg hørte senere, at hun ...

Hun har da en smækker figur!

I har det ikke fra mig, men de siger ude i byen ...

Han den unge Panebs søn, som har arvet sin fars jord, han kommer vist ikke med i år?

Hi, hi! Han får nok at se til ...

Han havde ikke passet sine diger, så de røg sig en tur, da floden steg!

Ja, med DEN kone, han har! Har I hørt, at ...

7

Og ved solnedgang ...

Hovedstaden! Endelig!
Hvor er den smuk!

Vi skal ind og
hå en lille en!

Endestationen!
Hovedstaden Ipet!
ALLE STIGER AF!

Velkommen til "Glædernes Hus"! Sid ned og få et bæger af vores herlige vin!

Mon det er efter HENDE, de har opkaldt huset?

NOFRET!
NOFRET!
Vi vil se Nofret!

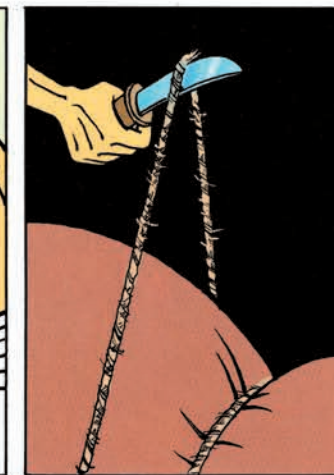
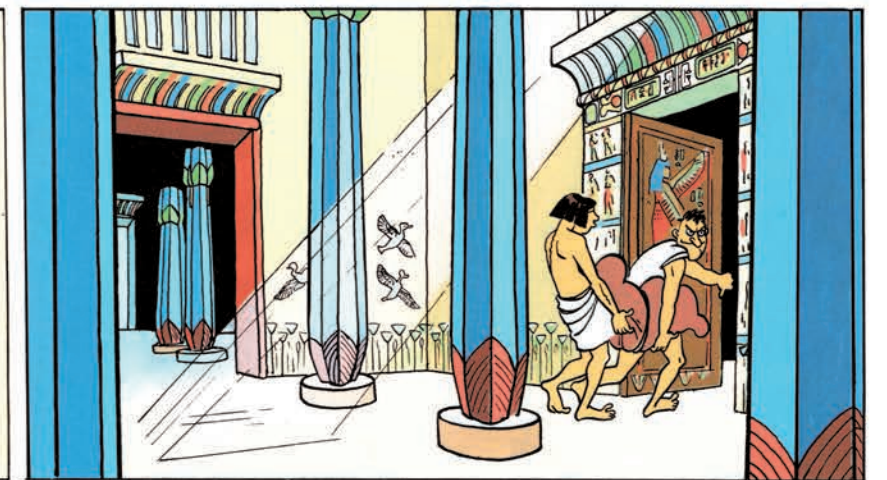
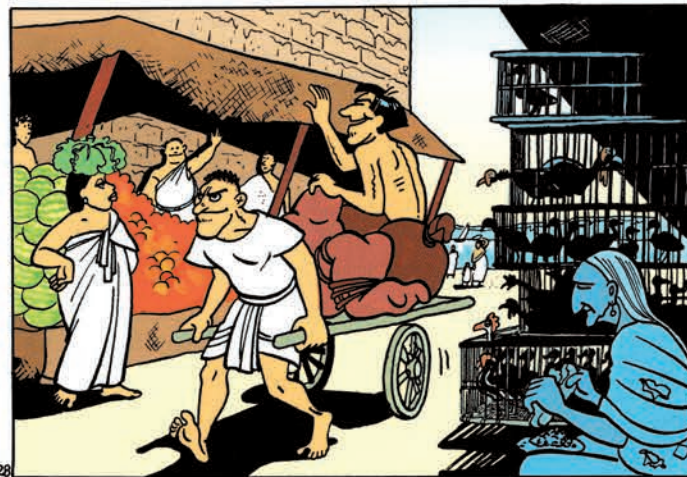
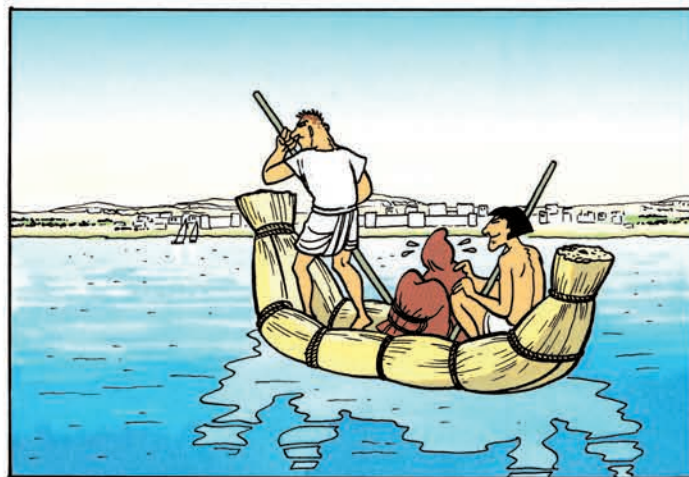
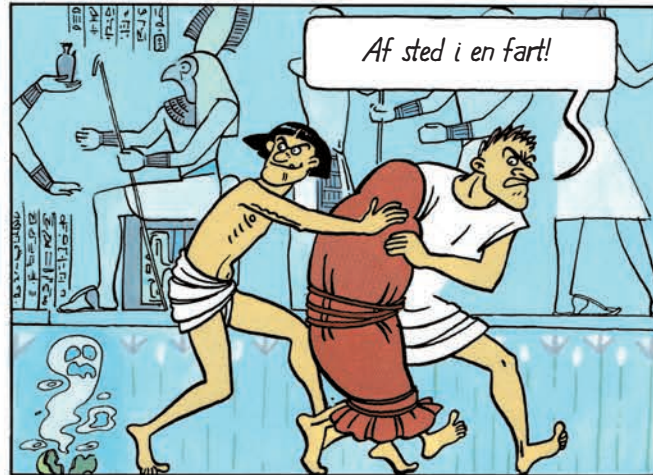
Nofret er danser her på stedet!

YIP! YIP! O YAHUU!

Gamle idiot!

Er den gamle general Aje så jaloux at han ikke vil unde dig en sejr i Megiddo?

Vi må klare os selv nu! Faraos Atontilbedelse trækker flere og flere tilhængere! De snakker fred og lighed blandt alle folkeslag! Men de glemmer at Ægyptens fjender har en anden livopfattelse!

Hvem er du?

Rahoteb officer i general Ajes hær!

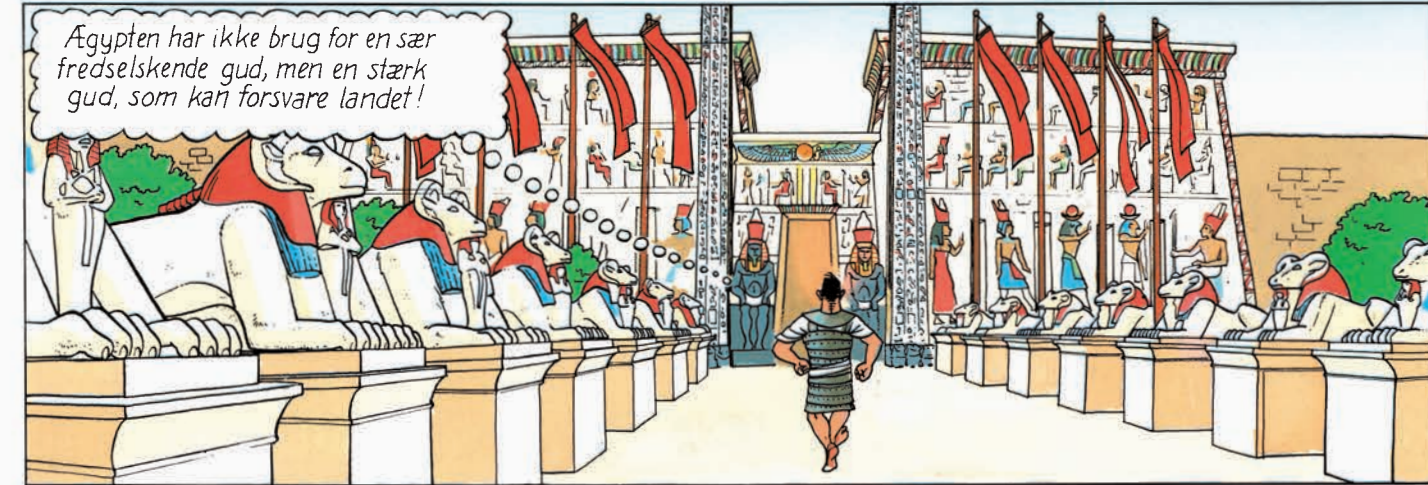
Kontakt ypperstepræsten i Amons tempel! Han vil hjælpe dig, for han elsker sit land og vil hjælpe enhver som vil kæmpe for det!

...og JEG kan hjælpe med det praktiske! Jeg har mange forbindelser!

De er godt nok blevet foruroligende mange!

Ægypten har ikke brug for en sær fredselskende gud, men en stærk gud, som kan forsvare landet!

Høje ypperstepræst, jeg ...

Det var du lang tid om!

Har du ventet mig?

Du skal til Megiddo og skille de to stridende fyrster ad... til det har du brug for min hjælp!

Faraos vil ikke engang give mig guld så jeg kan hyre de soldater der skal til for at smide fyrst Lab'ayu ud af Megiddo!

Faraos Akhnaton tror at han kan se sandheden ved at stirre ind i solen! Nu er han så forblødet, at han intet kan se! Hans søn Tutankhaton ville kunne styre landet bedre, hvis...

Han søn lille Tut på et år!...Og så skulle DU måske være hans værge!
HAR! HAR! HAR!

Øh, undskyld!

Du er et fæ, Horemheb!

Men jeg vil hjælpe dig! Med dette guld kan du hyre nogle af Ajes soldater!

Ægypten vil takke dig for din då-åd!

Khamwese, vil du spå mig, om min krigerfærd vil gå godt?

Hm...kom med!

Hmm!

En pige med ben i næsen!

Ideen til Nofret kom allerede, da jeg som teenager begyndte at interessere mig for det gamle Egypten. Det lå altid i baghovedet, at jeg på et tidspunkt ville lave en tegneserie, der foregik på den tid. Men jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle gribe historien an.

Det var nemmere at tage udgangspunkt i et Tusind og en Nat-eventyr. Dem kunne jeg udenad fra Hasselbalchs komplette samling, der udkom i 1970'erne. At lave en tegneserie inspireret af eventyr var så nemt og hyggeligt som at stikke fødderne ned i et par gamle tøfler. Men

at finde på en helt ny historie?

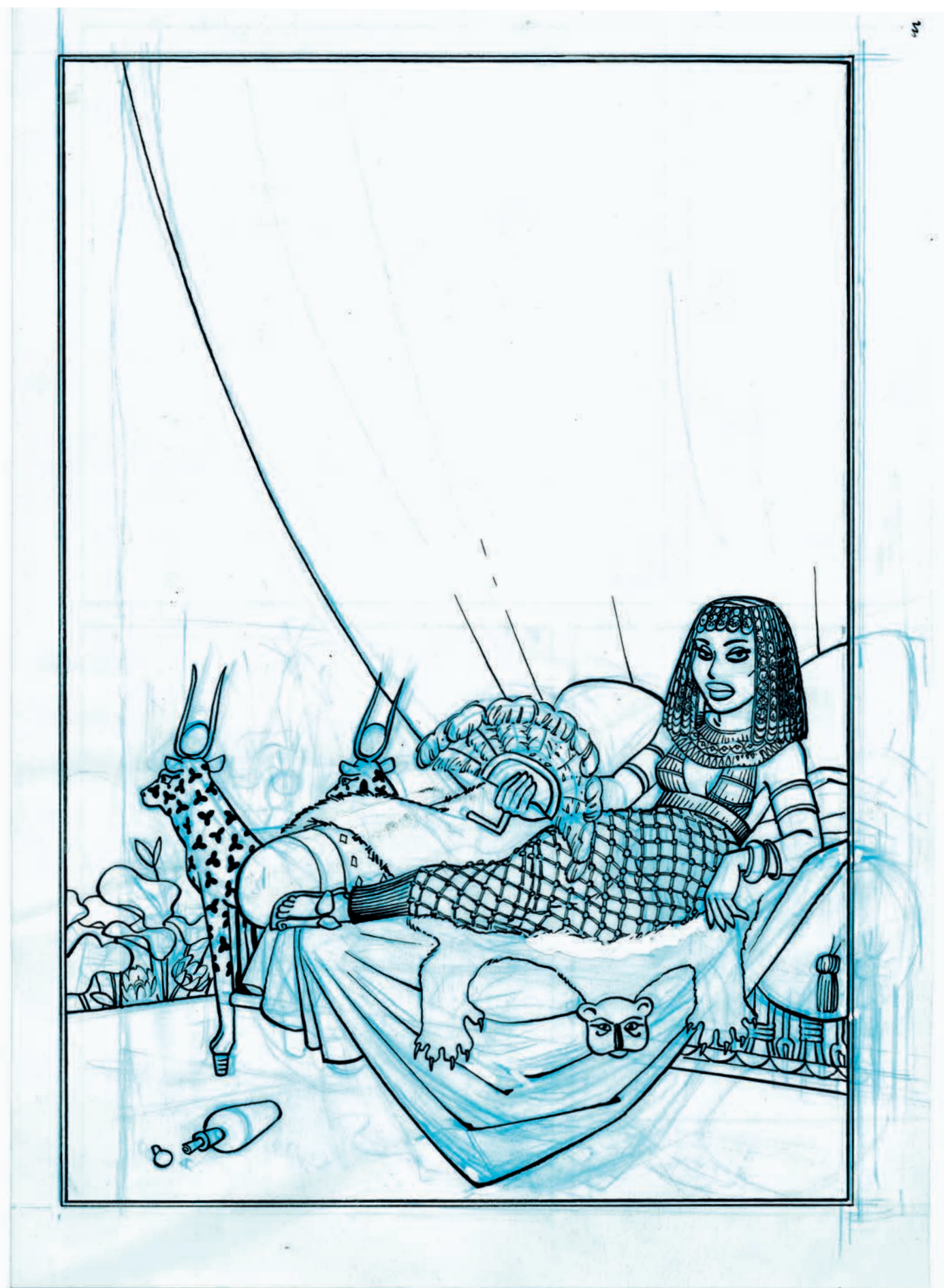
Derfor skulle der gå en håndfuld år med både Dalila den Drevne, Zainab plus en del ikke fuldendte historier, før jeg endelig gik i gang med den første historie med Nofret.

Siden har jeg kun set det at skrive mine egne historier som en spændende udfordring.

Nyt forlag

Zainab udkom på forlaget Interpresse og var egentlig tænkt som første bind

Herover: Nogle af de allerførste skitser af Nofret, inden jeg helt havde besluttet, om jeg ville lade historien om hende foregå i oldtidens Egypten eller i Tusind og en Nats miljø. En ting var imidlertid sikker: Hun skulle være mindre bovlam end Zainab og følge sine egne veje og regler i stedet for mændenes.

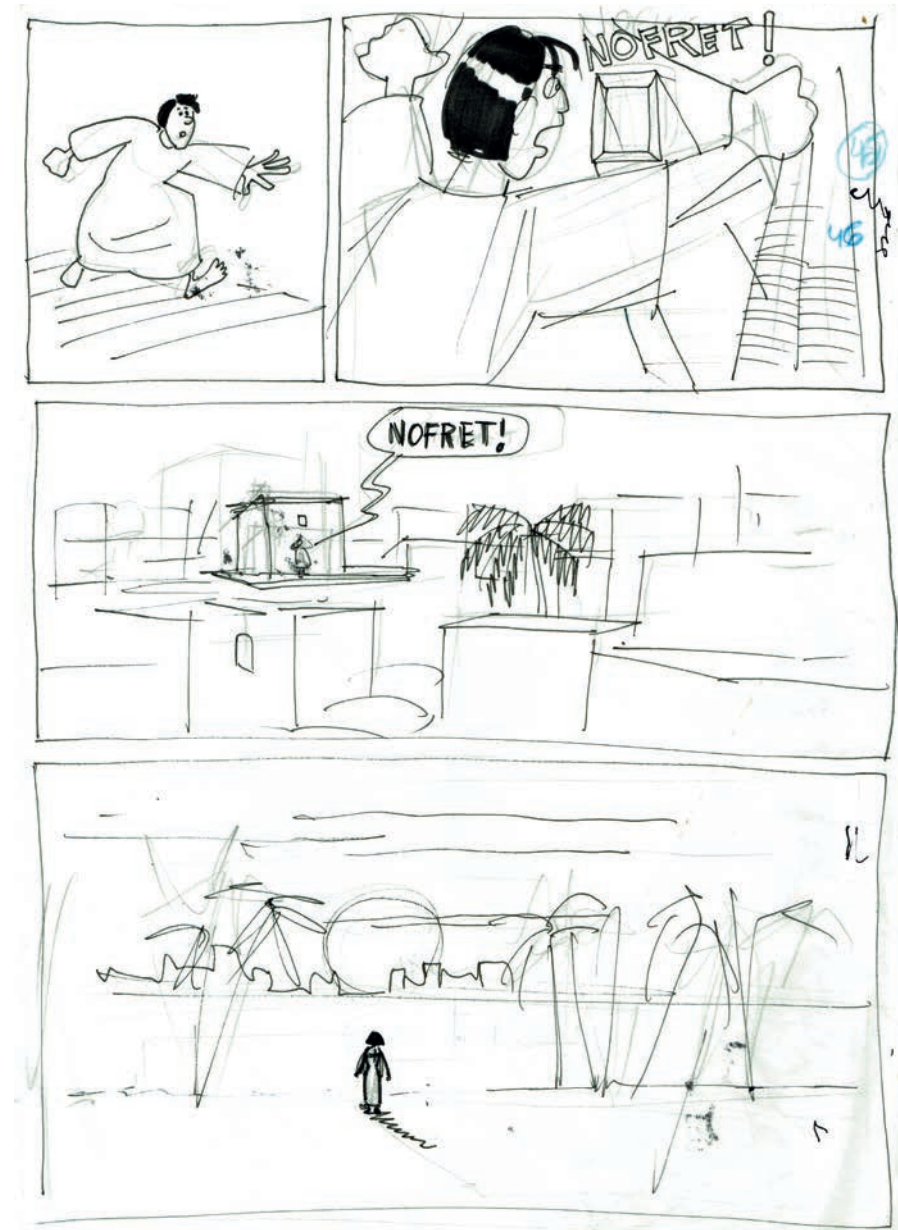
i en lang serie af album med Dalila og Zainab i hovedrollerne.

Da jeg begyndte på Zainab-historien, havde jeg en mundtlig aftale om, at den skulle udkomme som album på Interpresse. Det var i 1981, hvor fremtiden for danske albumtegneserier lå lys og bred forude. Alt kunne lade sig gøre, og alt kunne udgives.

Men pludselig stoppede festen, Interpresse oplevede problemer med likviditeten, og tiderne var knap så gyldne. Det gik trægt med at få en skriftlig aftale, selv om jeg rykkede. Det eneste, jeg modtog, var et meget langt kontraktudkast skrevet i hånden. På et tidspunkt erfarede jeg endda, at Arne Stenby ude på forlaget havde sagt, at min serie »var lagt brak«. Ikke særlig opmuntrende. Alt i alt fandt jeg det klogest at afslutte Zainab i første album.

Min redning blev Jakob Stegelmann, der havde gode kontakter på Berlingske. På hans opfordring købte de Zainab – og senere Nofret – til publicering i søndagsavisen. Dét satte det afgørende skub i processen. Nu var Interpresse alligevel interesseret i en albumudgivelse, ja, faktisk ringede de uopfordret og mindede mig om, at vi havde en aftale. Hurtigt derefter sendte de en kontrakt, og efter års usikker venten på sidesporet udkom Zainab endelig på Interpresse i 1985. Første oplag på 10.000 eksemplarer var udsolgt på tre uger, og albummet blev også oversat til norsk.

Efter den oplevelse var det ikke svært at sige ja til Carlsen, da de viste interesse for at udgive Nofret på deres forlag. Belært af mine erfaringer bad jeg om en kontrakt, inden jeg startede. Den fik jeg helt automatisk.

En kvindes råderum

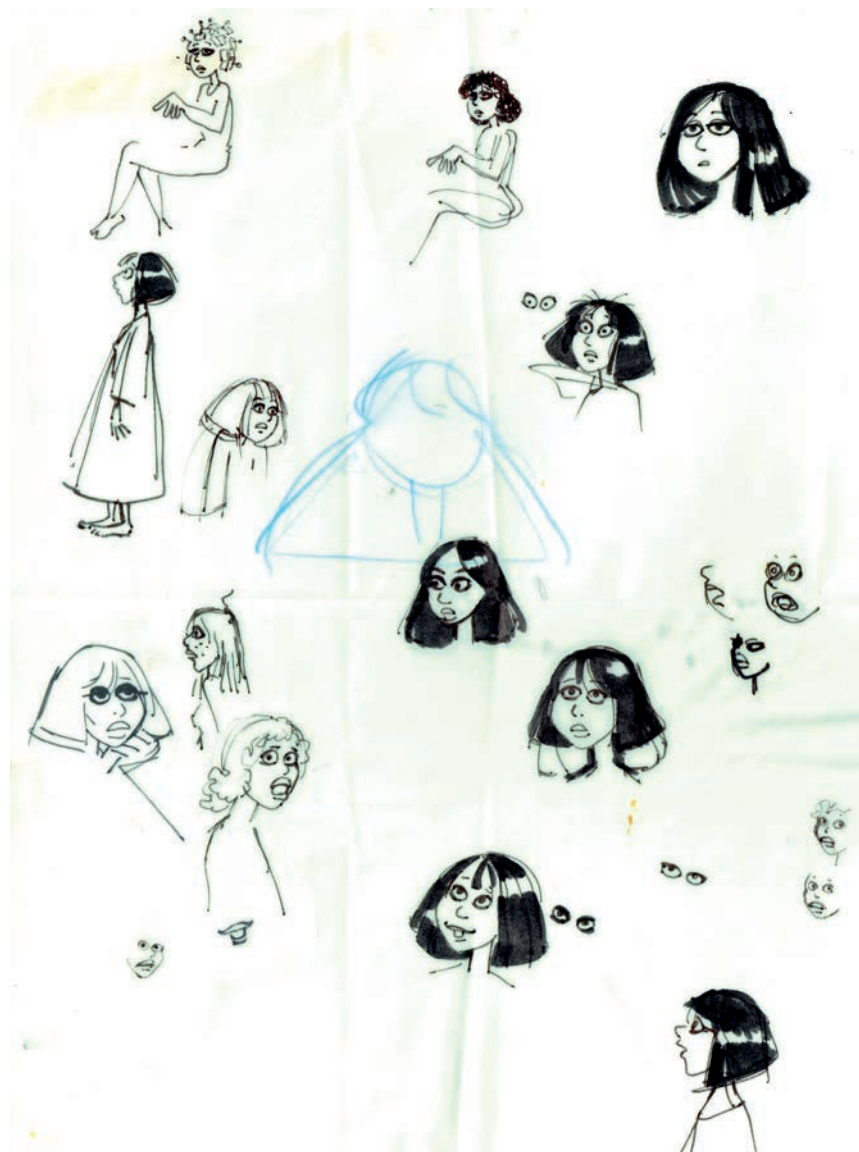
Men der var også en anden grund til, at jeg ikke ville fortsætte med Zainab.

Efterhånden som jeg satte mig ind i den historiske baggrund for Tusind og en Nat-eventyrene, meldte alvoren sig. De fleste af eventyrene foregår i kaliffen Harun al-Raschids regeringstid i slutningen af 700-tallet. En kvinde havde ikke meget råderum i den periode. Hun skulle altid gå helt tildækket, når hun var i det offentlige rum.

En kvinde i oldtidens Egypten havde langt større frihed end en kvinde i

Herover: Manuskriptet til den sidste side i bind 1. Her vandrer Nofret væk fra det hele i sidste billede: den skrappelløse, griske krofatter, hans skrappe kone og den tiltalende unge mand, som ellers er vildt betaget af hende. Som læseren har erfaret gennem historien, har Nofret mistet troen på kærligheden og vil hellere stå på egne ben og klare sig selv. Her går hun bare ud ad en vej, men undervejs i processen fandt jeg, at det ville virke mere symbolsk, hvis hun søgte ud på nye eventyr ved at sejle. Som om hun gjorde "rent bord".

Forrige side: Stregtegningen til bagsiden på bind 3.

Herover: Opstregning i tusch af de første udkast til Nofret.

Herunder: Skitser af ypperstepræsten Khamwese, der gør sin entré i bind 2. Her demonstrerer han på bedste Darth Vader-manér sine magiske evner for Nofret.

Næste side: Fra starten præsenteres Nofret som en handlekraftig kvinde. Manuskript til første bind, side 6.

den tidlige middelalder Mellemøsten. Derfor gik jeg i gang med Nofret.

Minoisk matriarkat

Hovedpersonen i min nye serie skulle naturligvis være en kvinde. Jeg lod hende have rødder i det minoiske Kreta. Så havde jeg mulighed for at lade hende vende tilbage dertil i en senere historie.

I den minoiske civilisation på Kreta havde kvinderne – så vidt vi ved – et større ord at skulle have sagt. Nogle forskere har ligefrem påstået, at de havde et matriarkalsk styre. Det er i hvert fald fristende at tro ud fra de mange præstindeskulpturer og afbildninger af kvinder i fremtrædende roller. De står med slanger i hænderne, ofrer til guderne og optræder i de akrobatiske tyrelege på lige fod med mænd.

Kvinder i det gamle Egypten var rimeligt godt stillet i forhold til mændene, kan man læse ud af skriftlige kilder fra Deir el Bahri. Men det var ligesom endnu bedre på Kreta.

Amarna-perioden

Jeg valgte at lade Nofret-serien foregå i Amarna-perioden. Det skyldes flere ting.

Det gamle Egyptens historie strækker sig over næsten 3.000 år. Nogle perioder er mere spændende end andre, og der er perioder, vi næsten intet ved om. Omkring 1.360 f.Kr. sker der noget opsigtsvækkende. Den nye farao, Akhnaton, tager et opgør med de magtfulde Amonpræster, indfører sin egen solgud, Aton, og forbyder alle de gamle guder. Det er første gang i verdenshistorien, nogen forsøger at

indføre en monoteistisk religion, og det fascinerer stadig forskere i dag.

Sammen med sin dronning, Nefertiti (hende med den smukke buste i Berlin), forlader Akhnaton den gamle hovedstad, Theben, og bygger en helt ny, Aket-Aten, længere nordpå langs Nilen. Og den egyptiske kunst ændrer radikalt karakter. Kongefamilien gengives langt mere realistisk end før og siden.

Akhnatons handlinger tyder på en magtkamp med Amonpræsterne, og de har sikkert modarbejdet hans revolutionære idéer med næb og kløer – omtrent som da Luthers ideer om reformation af den kristne kirke hærgede Europa i det 16. og 17. århundrede.

Akkurat som i Danmark under reformationen sikrede Egyptens konge sig kontrollen over sin nye religion: Faraos var nu bindeled mellem gud og mennesker, og de troende skulle ofre og tilbede faraos og hans familie. Akkurat som enevældens konger blev regnet for Guds stedfortrædere. Men i modsætning til vores reformation, som Gutenbergs trykpressen bragte ud til folket, nåede Akhnatons nye ideer om en solgud tilsyneladende ikke længere ud end til den elite, som nød godt af hans gunst. Det var måske også noget naivt at tro, at han kunne fjerne befolkningens tro på et

Forrige side: I »Flugten fra Babylon« bliver Nofret solgt til en slavehandler, der sælger hende videre til en rig babyloner, der vil forære hende til sin bror. I scenen bliver Nofret kynisk værdisat som en vare på linje med nogle krukker vin. Det er fortalt med lidt satirisk humor; slavehandel virkede som fjern fortid i 1985, men i dag er den afstumpede handel med kvinder desværre igen blevet uhyggeligt aktuel i forbindelse med ISIS og islamisternes utopi om et kalifat, hvor mændene bestemmer alting. Ideen med de to handlende, der skændes un-

tusindårigt gudeunivers, der år efter år havde sikret rigets velstand og markernes frugtbarhed.

Akhnaton regerede i små tyve år, indtil han og Aton-kulten på mystisk vis forsvandt ud af historien. Meget tyder på, at han er styrtet. Hans hustru, Nefertiti, har måske regeret nogle måneder efter ham. Han efterfulgtes af sin søn, Tutankhamon, der blev presset til at bringe de gamle guder og præster tilbage. Efter Tut kom Aje til fadet i nogle år, inden militærmanden Horemheb kuppede sig til magten og blev en stærk farao, der hyldede de gamle værdier. Hvis man vil have en moderne parallel, kan man måske sammenligne med tiden under Mikhail Gorbatsjovs reformer og Sovjets sammenbrud.

Man kalder farao Akhnatons regeringstid *Amarna-perioden* efter det arabiske navn for det sted ved Nilens bred, hvor ruinerne af hans hovedstad stadig ligger: *Tell el-Amarna*. Akhnatons solgud blev ikke andet end et komma i Egyptens tusindårige historie. Men hvilket komma!

Nofret, en fiktiv figur

Jeg syntes, der lå nogle gode historier gemt i farao Akhnaton og alle de historiske personer, der omgav ham: den smukke førstehustru, Nefertiti, hendes magtfulde svigermor,

der forhandlingerne, mens de taler gemytligt og kammeratligt under tedrikningen, var en historie, jeg hørte fra min søster, Bente. Hun har rejst en del i Tyrkiet og lidt i Syrien. Dengang var det dog kun tæpper, der blev handlet med.

Nofret

Nofret

NOFRET

NOFRET

Nofret

NOFRET

Nofret

Goudy Heavy Outline

Nofret

Nofret

Nofret

Nofret

Sussi Bech

Nofret

Flugten fra Babylon

Herover: Logoet til Nofret-serien blev skabt, da serien skulle udgives som album. Ligesom flere af mine kolleger fik jeg god hjælp af Ingo Milton. Efter at have overvejet forskellige muligheder nåede vi frem til en løsning, der tog udgangspunkt i skriften Goudy – men håndtegnet, komprimeret og med selvstændige designelementer.